

Päijät-Hämeen liiton lausunto Hämeen metsäohjelmasta 2026 - 2030

Päätös

Päijät-Hämeen liitto kiittää mahdollisuudesta lausua Hämeen metsäohjelmasta 2026–2030. Ohjelma on tärkeä väline alueellisen metsäpolitiikan ja elinkeinojen kestävä kehityksen edistämiseksi. Lausunnossa tuomme esiin havaintoja ohjelman sisällöstä sekä ehdotuksia sen kehittämiseksi, erityisesti suhteessa Päijät-Hämeen maakuntaohjelmaan ja vihreän siirtymän tavoitteisiin.

1. Metsäohjelman laatiminen ja hyväksyminen

Metsäohjelman laatimiseen liittyvä osallistamisprosessi on kuvattu melko suppeasti. Ohjelman valmistelussa osallistaminen olisi voinut olla laajempaa. Jatkossa suosittelemme moniäänisempää ja avoimempaa vuorovaikutusta, jotta eri sidosryhmien näkemykset tulevat huomioiduksi ja ohjelma saa laajemman hyväksyttävyyden. Tulevaisuudessa entistäkin vahvempi yhteistyö ja keskustelu eri toimijoiden välillä on tärkeässä asemassa, jotta löydetään kestäviä ratkaisuja ja innovaatioita niin elinkeinon turvaamiseen kuin ilmastokestävien metsien hyvinvointiin.

Ohjelmassa todetaan monimuotoisuuden tilan parantuneen, mutta kansalliset raportit osoittavat edelleen heikkenemistä. Tavoitteiden ja toimenpiteiden tulee perustua ajantasaisiin tilannekuviin. Lisäksi ohjelmassa tulisi selkeämmin kytkeä toimenpiteet ilmastomuutoksen hillintään ja hiilinielujen vahvistamiseen. Positiivista on, että vesien suojelu on nostettu yhdeksi toimenpiteeksi.

Esimerkkinä muista ohjelmista Lounais-Suomessa on ohjelmaan nostettu konkreettista toimintaa ja valmistelussa on ollut laajasti mukana eri ryhmiä:

<https://www.metsakeskus.fi/sites/default/files/document/lounais-suomen-metsaohjelma-2026-2030-luonn...>

2. Toimintaympäristön muutos, nykyinen toimintaympäristö ja kehittämistarpeet

Nykyinen kuvaus on yleisluontoinen, verraten muiden alueiden

vastaavien ohjelmien kuvauksiin. Esimerkiksi metsätuhojen riskit, koulutuksen ja osaamisen kehittäminen, innovaatiot, metsien monikäyttö (luonnontuotteet, matkailu) sekä metsänomistusrakenteen muutokset tulisi tuoda esiin. Tämä auttaisi tunnistamaan Hämeen metsien erityiset haasteet, kuten esim. valumavesien osalta, mutta se nostaisi esiin erityisesti myös mahdollisuudet. Toimintaympäristön kuvauksessa voisi huomioida myös sen, että maakäyttösektoriin kohdistuu paljon muutospaineita, ja miten niihin tullaan vastaamaan.

3. Uudistuminen ja innovaatiot

Metsäalaa kohdistuu tällä hetkellä hyvinkin paljon paineita niin luonto/ ilmastonäkökulmasta kuin kannattavuudenkin osalta. Ohjelmassa tulisi huomioida metsäteollisuuden uudistumisen tarpeet, jalostusarvon nosto ja resurssitehokkuus – vähemmällä raaka-aineella enemmän arvoa. Päijät-Hämeen vihreän siirtymän ohjelma korostaa kiertotaloutta ja vähähiilisiä ratkaisuja – näitä toimia tulisi integroida myös Hämeen metsäohjelmaan.

Yhteistyötä alueen yliopistojen ja korkeakoulujen kanssa voisi vahvistaa, osallistamisen ja innovaatioiden näkökulmista. Viestintä Toimenpiteissä on viestinnän osalta mainittu lähinnä metsäohjelmasta viestiminen. Muiden alueiden ohjelmissa on tuotu selkeämmin esim. eri metsänhoidon vaihtoehtoista viestiminen.

MHY on saanut rahoitusta luontoarvoihin liittyen, jota voisi painottaa: <https://www.mhy.fi/paijat-hame/uutiset/mhy-paijat-hameelle-rahoitusta-koneen-saatiolta>

4. Vaikutusten arviointi

Vaikutusten arvioinnissa olisi voitu kuulla näkemykset ehkä laajemmin myös kuntalaisten, luontojärjestöjen ja TKI-toiminnan edustajilta.

5. Yhteys maakuntastrategian ja vihreän siirtymän tavoitteisiin
Päijät-Hämeen vihreän siirtymän ohjelmassa metsät ja maankäyttö nähdään keskeisessä roolissa hiilineutraaliuden saavuttamisessa ja luonnon monimuotoisuuden sekä puhtaiden vesistöjen turvaamisessa. Hämeen metsäohjelmassa tulisi huomioida seuraavaa:

- Sitoutua hiilineutraaliustavoitteeseen 2030
- Hiilinielujen vahvistaminen ja sopeutumistoimet
- Metsien monikäytön ja luontomatkailun kehittäminen
- Innovatiiviset puupohjaiset tuotteet ja kiertotalousratkaisut

vt. maakuntajohtaja

14.10.2025

§ 42/2025

- Edistää uudistavaa metsätaloutta ja luonnon monimuotoisuuden vahvistamista
- Huomioida maankäytön ratkaisut, jotka ehkäisevät metsäkatoa ja tukevat tiivistä yhdyskuntarakennetta
- Lisätä mittarit, jotka seuraavat monimuotoisuuden ja ilmastovaikutusten kehitystä

Ympäristöministeriö lausunnossaan Päijät-Hämeen maakuntaohjelmasta 2026–2029 nosti esiin seuraavaa: ”Etenkin metsätalouden ravinne- ja humuskuormitus heikentävät vesistöjen tilaa. Aktiiviset ja vaikuttavat toimet vesistöjen valuma-alueilla ovat tarpeen. Ympäristöministeriö ehdottaa, että ohjelmaan nostettaisiin yhdeksi toimenpidekokonaisuudeksi vesistökuormituksen vähentäminen, ja kannustaa tässä kunnianhimoisiin tavoitteisiin vesien hyvän tilan saavuttamiseksi.”

Hyvin alkanutta ohjelmayhteistyötä Hämeen metsäohjelman valmistelun kanssa on tärkeää edelleen jatkaa Päijät-Hämeen vihreän siirtymän ohjelman ja maakuntastrategian sekä maakuntaohjelma 2026–2029 toteutuksen yhteydessä, jotta ym. tavoitteita kohti voidaan edetä.

Juha Hertsi
vt. maakuntajohtaja

Tämä asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu.

vt. maakuntajohtaja

14.10.2025

§ 42/2025

Muutoksenhakukielto

Päätökseen, joka koskee vain asian valmistelua tai täytäntöönpanoa, ei saa kuntalain 136 §:n mukaan hakea muutosta.